

4. בשורת יוחנן המטביל

לוקס ג' 1-20

לוקס : מסע בעקבות חייו של ישוע

לאחר שתיאר בפירוט את הולדת ישוע ואת שנותיו הראשונות, לוקס מפנה כעת את תשומת ליבו לחלוק עם קוראיו את המאורעות ואת הנסיבות שהובילו אל השירות של ישוע: הבשורה של יוחנן המטביל בהכנת הלבבות של האנשים לקבל את בשורת המשיח (לוקס ג' 1-20), טבילתו של ישוע (לוקס ג' 21-22), שושלת היוחסין של ישוע שמוכיחה את זכותו על כס דוד (לוקס ג' 23-38), ואת הניסיון של ישוע במדבר (לוקס ג' 1-13). אנחנו יכולים ללמוד שיעורים חשובים מתחילת השירות של ישוע ויוחנן המטביל, אשר יאירו לנו את הדרך בהליכה שלנו עם אלוהים.

בְּשַׁנַּת חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה לְשִׁלְטוֹן הַקֵּיסָר טִיבֶרְיוֹס, פּוֹנְטִיוֹס פִּילָטוֹס הָיָה נָצִיב יְהוּדָה, הוֹרְדוֹס שָׁר רֶבַע עַל הַגָּלִיל, אָחִיו פִּילִיפּוֹס שָׁר רֶבַע עַל מְדִינוֹת יְטוֹר וְטַרְכוּכּוֹנָה, וְלִיסַנְיָס שָׁר רֶבַע עַל אֲבִילִין. אוֹתָהּ עֵת, בְּיָמֵי הַפְּתָנִים הַגְּדוֹלִים חָנָן וְקִיפָא, הָיָה דָבָר אֱלֹהִים אֶל יוֹחָנָן בֶּן זַכְרְיָה בְּמִדְבָּר (לוקס ג' 1-2).

לוקס מקשר את תחילת השירות של יוחנן המטביל לתקופה מסוימת. הוא שוב מציג את רקע התקופה על ידי תיאור של הנוף הפוליטי בתקופתו של ישוע ויוחנן. שים לב כי הקיסר טיבריוס הוא ששולט עכשיו על כס המלוכה של רומא, הוא עלה לשלטון לאחר הקיסר אוגוסטוס. הורדוס נפטר בשנת 4 לפנה"ס, ובנו, הורדוס אנטיפס, קיבל שליט מאדמותיו והפך לשר הרובע על הגליל (שר הרובע שלט על שליש מהשטח). פונטיוס פילטוס, מושל רומי, היה נציב יהודה ושלט על אדמת יהודה, שכללה את ירושלים (פסוק 1). מסופר לנו גם על שני כהנים גדולים, חנן וקיפא (פסוק 2). קיפא מונה לכהן גדול על ידי רומא, לאחר שחתנו, חנן, הודח מהתפקיד. עם זאת, חנן עדיין שמר על שלטונו בכוח, כמו סנדק משפחתי, באמצעות קיפא.

השחיתות הייתה בשיאה, כאשר המנהיגים הדתיים מככבים בצמרת השחיתות, וגורפים כסף באמצעות מזימותיהם הכספיים בבתי המקדש עצמו! עם זאת, לאלוהים היה אדם במקום זה - יוחנן המטביל, אשר תיעב כל קשר עם התוכניות המושחתות שלהם ולא היסס לצאת נגד השחיתות. שני אורות בהירים עמדו לזרוח בקרב החושך הזה: ישוע, שיגיע בקרוב לבית המקדש, ובן דודו, יוחנן המטביל, שיישא את העדות לבשורת ישוע. במקום שבו הרוע מנסה לחדור לחברה, לאלוהים יש תמיד איש (או אישה) שהוא בוחר כדי להאיר דברים שנמצאים בחושך. האורות הבהירים ביותר עמדו לחדור את החשכה.

"בארץ מדבר ובתהו ילל ישמן": המקום שבו אלוהים מדבר

שים לב שבפסוק 2, לוקס אומר לנו איפה ה' דיבר אל יוחנן. דבר אלוהים הועבר ליוחנן במדבר היבש של בקעת הירדן, במקום שבו הנהר מתפתל בדרכו מטה מהגליל לים המלח. מירושלים היה זה מסע ארוך, כעשרים ושבעה קילומטרים מפסגת ההרים של יהודה, 1,160 מטרים מעל פני הים. אזור ים המלח הוא למעשה המקום הנמוך ביותר בכדור הארץ בגובה 500 מטרים מתחת לפני הים! מעניין שהמילה העברית, מְדִבָּר, זה גם השורש של המילה מְדַבֵּר. לעתים קרובות אנו עוברים זמנים יבשים בחיינו כמאמינים כאשר אנו תוהים מדוע אלוהים היה מעביר אותנו דרך חוויה מדברית יבשה. אנו עשויים לתהות, "אלוהים, למה נתת לזה לקרות לי?" אנו תוהים לאן אלוהים נעלם. למעשה, זהו המקום שבו אלוהים רוצה לדבר אתנו. אם נעצור ונשקוט את ליבנו באותו רגע, אנו עשויים לגלות כי באותם זמנים קשים, זהו הזמן שבו אנחנו הכי קרובים לאלוהים. המחבר של מזמור תהילים אמר, "קְרוֹב יְהוָה לְנִשְׁבְּרֵי לֵב; וְנָאֵת דְּפָאֵי רוּחַ יוֹשִׁיעַ" (תהילים ל"ד 19). משה כתב נבואה על עם ישראל כאשר הם הובלו אל המדבר. הוא אמר:

ימצאנו פֶּאֶרֶץ מְדַבֵּר וּבְתֵהוּ יִלֵּל יִשְׁמָן; יִסְבְּבֵנָהוּ יְבוֹנָנָהוּ -- יִצְרְנָהוּ פְּאִישׁוֹן עֵינָו. כְּנֶשֶׁר יַעִיר קִנּוֹ, עַל גּוֹזְלָיו יִרְחַף; יִפְרֹשׁ כְּנָפָיו יִקְחָהוּ וְשָׂאָהוּ עַל אֲבָרְתוֹ. יְהוָה בְּדָד יִנְחָנוּ וְאֵין עִמּוֹ אֵל נֶכֶר (דברים ל"ב 10-12).

זו הייתה חווית ארץ המדבר שהביאה את ישראל ללכת בעקבות אלוהים בצורה עמוקה יותר. אם אתה נמצא במקום שנראה יבש מבחינה רוחנית, תחשוב עליו בתור ההזדמנות שלך לצעוק לה' ולהתקרב אל ליבו. זה בדיוק המקום שבו הוא רוצה לדבר. הוא יסיר את כל הקביים שעליהם אנחנו נשענים, כדי שנוכל לסמוך עליו לחלוטין כפי שעשה לעם ישראל במדבר. אלוהים ידבר אם אנחנו מוכנים להקשיב.

האם אתה יכול לחשוב על זמן בחייך שהגעת לסוף כוחך ואלוהים השיט את ידו לעזרה במצוקה שלך? האם אתה יכול לתאר בקצרה מה קרה כתוצאה מכך?

אנחנו לא יודעים איך אנשים הגיעו להיפגש עם יוחנן המטביל באמצע המדבר, אבל הם הגיעו בתדירות קבועה ונמשכו לאמת שהוא הכריז. רוח הקודש הייתה בפעולה, והכינה את הקרקע של הלבבות של האנשים לקבל את דבר אלוהים, ישוע. אנשים הגיעו מיהודה וירושלים כדי להקשיב למטיפים הקיצונים ביותר. יוחנן הטיף לטבילה של חזרה בתשובה, והוא דחק באנשים להפנות את ליבם לאלוהים. בתקופות של התעוררות כאשר רוח אלוהים פועלת בצורה חזקה, אנשים ילכו קילומטרים לשמוע לימוד תנ"כי אמיתי מאיש אלוהים בעל יושרה. יוחנן מייסד את השירות שלו במילת הנבואה של אלוהים דרך ישעיהו:

הֲלֹךְ יוֹחֲנָן בְּכָל כְּפַר הַיַּרְדֵּן וְהִכְרִיז אֶת טְבִילַת הַתְּשׁוּבָה לְסַלִּיחַת חַטָּאִים, כְּפָתוּב בְּסֵפֶר דְּבָרֵי יִשְׁעִיָּהוּ הַנְּבִיא: "קוֹל קוֹרָא בַּמִּדְבָּר פְּנֵי דְרָךְ יְהוָה, יִשְׂרוּ מַסְלֹתָיו. כָּל-גֵּיא יִנְשָׂא, וְכָל-הַר וְגִבְעָה יִשְׁפְּלוּ; וְהָיָה הָעֵקֶב לְמִישׁוֹר, וְהָרְכָסִים לְבָקְעָה; וְרָאוּ כָל-בָּשָׂר אֶת יְשׁוּעַת אֱלֹהֵינוּ." אִזּוּ אָמַר אֶל הַמּוֹן הָעַם שִׁינְצָאוּ לְהַטְבִּיל אֶצְלוֹ: "יִלְדֵי צִפְעוֹנִים, מִי הוֹרָה אֶתְכֶם לְהַמְלִיט מִן הַחֲרוֹן הַבָּא. לָכֵן עָשׂוּ פְרִי רָאוּי לַתְּשׁוּבָה וְאֵל תִּאמְרוּ בְּלִבְבְּכֶם 'אֲבָרְהֶם הוּא אֲבִינוּ', כִּי אֲנִי אוֹמֵר לָכֶם שֶׁמֶן הָאֲבָנִים הָאֵלֶּה יְכוּל אֱלֹהִים לְהַקִּים בְּנִים לְאֲבָרְהֶם. וַיְכַבֵּר מִנַּח הַגֶּרֶזֶן עַל שֶׁרֶשׁ הָעֵצִים. עַל כֵּן כָּל עֵץ אֲשֶׁר אֵינְנוּ עוֹשֶׂה פְרִי טוֹב, יִגְדַע וְיִשְׁלַךְ לְתוֹךְ הָאֵשׁ (לוֹקֵס ג' 9-3).

בימים ההם, כשמלך הגיע לארץ מסוימת, משרתיו היו מגיעים לאותו מקום לפניו ומצווים לתקן את הדרכים כדי שלא יהיו מהמורות, סלעים שנפלו על הכביש, או אם היה צורך להרחיב את הדרך כדי שהמרכבה של המלך תוכל לעבור. הכבישים היו צריכים להיות ישרים והדרך חלקה. יוחנן הטיף מכיוון שהוא היה חייב להכין את הדרך עבור המשיח. פסוק 3 מספר לנו שהוא בישר והטיף על טבילת התשובה לסליחת חטאים.

מדוע בשורת יוחנן של טבילה לחזרה בתשובה הייתה כה חשובה? כיצד אתה חושב שזה הכשיר את הדרך עבור בשורת המשיח?

יוחנן דיבר על מחסומי הלב של האנשים. לא רק שהנפש הפנימית שלנו והלב יכולים להיות מושחתים על ידי תמונות שראינו והרגשנו מהתקשורת, אלא גם מתוך הטבע האנושי החוטא שירשנו מאדם כי הוא חטא. "אֲבָל הַדְּבָרִים הַיּוֹצֵאִים מִן הַפֶּה נוֹבְעִים מִן הַלֵּב וְאֵלֶּה מְטַמְּאִים אֶת הָאָדָם, כִּי מִן הַלֵּב נוֹבְעוֹת מַחְשְׁבוֹת רָשָׁע, רְצִיחוֹת, נְאוּפִים, זְנוּנִים, גְּבוּלוֹת, עֲדוּיוֹת שְׂקָר וְגִדּוּפִים. אֵלֶּה הֵם הַמְטַמְּאִים אֶת הָאָדָם, אֲבָל אֲכִילָה בְּלֹא נְטִילַת יָדַיִם אֵינָה מְטַמְּאֶת אֶת הָאָדָם" (מתי ט"ו 20-18). זה הדבר שפגע והעליב את מנהיגי ישראל - הם לא ראו את הצורך שלהם בחזרה בתשובה. הם היו מחויבים לחלוטין לשמור את מצוות התורה, ולא ראו שמצוות אלוהים לא ניתנו כדי להציב סטנדרט שלפני צריך לחיות, אלא הם ניתנו כדי להראות לעם של אלוהים כמה רחוקים אנחנו מלקיים אותן, ואת הצורך שלנו במושיע.

האם מישהו אי פעם שמר את המצוות? איך אפשר לאהוב "אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל-לִבְבְּךָ וּבְכָל-נַפְשְׁךָ וּבְכָל מְאֹדְךָ" (מתי כ"ב 37 / דברים ו' 5). אנו זקוקים לחיים חדשים, חיים שבו האלוהים בא לתת לנו (יוחנן י' 10), לא גרסה מגונדרת של החיים שירשנו מאדם, לא גרסה של החיים הכי טובים שלך עכשיו, כאילו תכלית האמונה שלנו היא להיות גרסה "טובה יותר" של עצמך. לא, הדרך של ישוע היא עבור בשרנו, הטבע החוטא שלנו, כדי שייצלב עם המשיח. שאול השליח כתב, "עַם הַמְּשִׁיחַ נִצְלַבְתִּי וְלֹא עוֹד אֲנִי חַי, אֲלָא הַמְּשִׁיחַ חַי בִּי. הַחַיִּים שֶׁאֲנִי חַי עִכְשָׁו בְּבָשָׂר, אֲנִי חַי אוֹתָם בְּאִמּוֹנַת בְּרִית-הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר אֶהְבְּנִי וּמְסָר עֲצָמוֹ בְּעַדִּי" (אל הגלטים ב' 20).

השטן בנה מחסומים רבים בדרך, כדי לעכב את המסע של המלך למלא במלואו את החיים הפנימיים שלך בשלום ובשמחה שלו. חזרה בתשובה היא הדרך היחידה להסיר את המחסום הנמצא בדרכנו. המטען שלך הוא דבר שימנע ממך לעזוב את החיים הישנים שלך, אשר נשלטים על ידי הזהות העצמית שלך. ישוע מציע חיים חדשים, אבל אנחנו חייבים לשחרר את הדברים שכובלים אותנו. לפני שאתה יכול להתקדם וללכת קדימה עם ישוע, יש דברים שאתה חייב להשאיר מאחור.

ניתן להבין כראוי את החזרה בתשובה כשינוי צורת המחשבה - שינוי בכוונה כאשר הרצון לחטוא משתנה לחוסר רצון לחטוא - זה מוביל לשינוי בהתנהגות. זה כרוך בהחלטה לבצע שינוי של התנהגות ו/או גישה לגבי משהו מסוים. לפי המקרא, הפירוש של חזרה בתשובה הוא לסור מהחטא עם רצון בלב להשתנות ולא לחזור על אותה התנהגות שוב. כמובן, הרצון לעולם לא לחטוא שוב והיישום בפועל הם לא תמיד אותו דבר. מניסיונו, לפעמים אנחנו נכשלים במלחמה שלנו עם החטא (אל הרומיים ז' 19). אולי אנחנו מתחרטים על זה, ובכנות לא רוצים לחטוא שוב, אבל בגלל החולשה האנושית שלנו, אנו לפעמים עשויים להיכשל לחלוטין בפעולת החרטה. עם זאת, על ידי החסד של אלוהים אנחנו יכולים

לפנות אליו שוב, לחשוב על עצמנו כמתים לחטא ולחיות עבור המשיח. אנחנו באים באומץ לפני כסא החסד כדי לקבל רחמים, ולמצוא חסד ורחמים שיעזרו לנו בעת הצורך (אל העברים ד' 16). זה לא אומר שזה בסדר לחטוא בכוונה ולאחר מכן לנסות לחזור בתשובה על כך. יש הבדל בין (1) מאבק כנה (שהוא סימן של התחדשות) ו(2) יחס אגבי ויום יומי לגבי ביצוע החטא, כך שאדם יוכל לחזור בתשובה מאוחר יותר (סימן של העדר התחדשות).¹

למשל, תחשוב על המשל על הבן האובד שעזב את בית אביו והלך לארץ רחוקה. מתי התרחשה נקודת המפנה? האם זה היה בזמן השיח שלו בינו לבן עצמו?

כְּשֶׁעָשָׂה חֲשָׁבוֹן נִפְשׁ אָמַר, 'כִּמְהָ מְשָׁרְתִים שְׂכִירִים שֶׁל אָבִי יֵשׁ לָהֶם לֶחֶם בְּשֹׁפֵעַ וְאֲנִי גוֹזֵעַ כָּאֵן בְּרָעַב! אֶקוּם וְאֶלֶף אֶל אָבִי וְאָמַר לוֹ: אָבָא, חֲטָאתִי לְשָׁמַיִם וְלָךְ. אֲיַנְנִי רָאוּי עוֹד לְהִקְרָא בְּנֶךְ. שִׁים אוֹתִי כְּאֶחָד מִשְׂכִּירֶיךָ.' הוּא קָם וְהִלֵּךְ אֶל אָבִיו (לוקס ט"ו 17-20).

אני חושב שנקודת המפנה האמיתית התרחשה בפסוק שבע עשרה כאשר הוא פעל כדי לחזור הביתה לאביו. הרבה אנשים אומרים דברים לאלוהים, אבל הוא צופה במעשינו. אלוהים מכיר כל לב, ללא קשר למילים שאנחנו אומרים. הפעולות שלנו ידברו בשם הדברים שמתרחשים בלבבות שלנו. יש כאלה שיפטר את עצמם מטבילתו של יוחנן לחזרה בתשובה, כי הם נשענים על זכויותיהם האתניות, ואומרים שמכיוון שהם צאצאיו של אברהם, יש להם סעיף בחוזה שהם העם הנבחר של אלוהים, ולכן הם יהיו בסדר ביום הדין. זה אותו דבר היום. יש מי שחושב שמכיוון שהם נולדו למשפחה מאמינה או למדינה נוצרית, הם יהיו בסדר, אבל השקר הזה ימנע מהם את האמת.

האויב שלנו, השטן, משתמש בשקר הזה כל הזמן כדי להגיע לתוצאה הרצויה בעיניו. ההונאה הטובה ביותר היא זו שנראית הכי קרובה לאמת. האמונה שכל אחד יכול להגיע לגן עדן על ידי מעשים ולא על ידי קבלה של המוות של ישוע על הצלב עבור החטאים שלו היא הונאה. התורה ניתנה כדי להראות לך את הצורך שלך במושיע. אף אחד מאתנו בעצמנו לא יכול לשמור את התורה - אנחנו צריכים מושיע כדי למלא את החוק עבורנו ולהעביר אותנו מעונש החטא. כלומר, האחד ששילם לחלוטין את עונשו של החטא בגופו על העץ. "הוא אֶשֶׁר אֶת חֲטָאֵינוּ נִשָּׂא בְּגוּפוֹ עַל הָעֵץ, כְּדִי שְׁנִמּוֹת לְגַבֵּי חֲטָא וְנִחַיָּה לְצִדְקָה; אֶשֶׁר בְּחַבְרֹתוֹ נִרְפָּא לְכָס" (אגרת פטרוס הראשונה ב' 24). ישוע הוא התחליף היחידי לחטא - אין סעיף בחוזה של אלוהים לגבי עם נבחר כלשהו.

ביום של חג השבועות, כאשר כיפא קם והטיף את הבשורה, דבר אלוהים חדר לליבם כמדקרות חרב. הם הגיבו, "אֲחִים מֶה אֵיפּוֹא נַעֲשֶׂה. אָמַר לָהֶם כִּיפָא: **שׁוּבוּ בְּתִשׁוּבָה וְהִטְבְּלוּ אִישׁ אִישׁ מִכֶּם בְּשֵׁם יֵשׁוּעַ הַמְּשִׁיחַ לְסִלְיַחַת חֲטָאֵיכֶם, וְיִתְקַבְּלוּ אֶת מִתְּנַת רֹחַ הַקֹּדֶשׁ (מעשי השליחים ב' 38).** מרקוס מתעד את מילותיו הראשונות של ישוע בתחילת שליחותו בגליל בצורה הבאה: "מְלָאָה הָעֵת וְקִרְבָּה מְלָכוֹת אֱלֹהִים! שׁוּבוּ בְּתִשׁוּבָה וְהִאֲמִינוּ בְּבִשׁוּרָה!" (מרקוס א' 15). הדרך היחידה אל מלכות האלוהים היא חזרה בתשובה לפני אלוהים וקבלה של המוות החלופי של המשיח כצורת התשלום של אלוהים עבור חטאך. זוהי דרך הישועה, כלומר לקבל את המשיח (יוחנן א' 12).

יוחנן אומר לנו בפסוק שמונה, שעלינו לעשות פרי ראוי לתשובה. עצם העובדה שנטבלנו אינה משנה את ליבנו; הטבילה מהווה רק סמל חיצוני של שינוי פנימי. השינוי הפנימי יוביל לשינוי באורח החיים. הדברים יהיו שונים מבחוף בגלל השינוי הפנימי שכבר התרחש! תשובה אמיתית תוביל לצער על החטא. הרצונות שלנו ישתנו כאשר נקבל חיים חדשים במשיח. מדוע אנחנו רוצים להישאר כבולים לחטא ההרסני שלנו, כאשר שוחררנו כדי לחיות את החירות שישוע העניק לנו במותו?

מה כוונת הביטוי "וכבר מונח הגרזן על שורש העצים"?

יוחנן מספק תמונה עוצמתית של משרת שמתכוון לכרות עץ. כדי לכוון את מקום החיתוך בצורה הנכונה, אדם מניח את להב הגרזן שלו על השורש, ומייצב את רגליו לפני שהוא מניף את הגרזן מעל ראשו כדי להכות בחוזקה בשורש. ישנן שתי דרכים להסתכל על התמונה הזאת. (1) תמונה של אדם או עם (אומה היא אוסף של אנשים בעלי זהות ארגונית אחידה). אם אין חזרה בתשובה, העץ ייחתך ויזרק לאש כחסר ערך. (2) הגרזן המונח על השורש יכול להיות גם תמונה של עבודת המשיח בחיינו, אשר באמצעות החזרה בתשובה שלנו והאמונה בו, ניח את הגרזן שלו על שורש בעיית החטא שלנו, אותו השורש שירשנו מאדם. זה מה ששאלו

כותב לנו באגרת שלו אל הרומים, "זאת אנו יודעים: האדם הנשן אשר בנו נצלב אתו כדי שיהרס גוף החטא ולא נהיה עוד עבדים לחטא" (אל הרומים ו' 6).

כאשר אנחנו נושעים אנו נולדים מחדש או נולדים מלמעלה, ואנחנו מקבלים חיים חדשים במשיח. הגרון שמונח על השורש יכול גם להיות מיוחס לניתוק של כל מה שהזין את התאוות הפיזיות והתשוקות שלנו. המשמעות של חזרה בתשובה עבור יוחנן הייתה הרבה מעבר לטבילה בירדן וחוויה רוחנית. הכוונה היא למעורבות של הרצון שלנו לשנות את חיינו. בכל הקטגוריות של החיים - כבן זוג, הורה, שותף לחדר, עובד או מעסיק - אנחנו צריכים ליישם את האמונות שלנו, לא רק לתת להם אישור מילולי. אם החזרה בתשובה שלנו אמיתית, היא תשפיע על חיינו בדרכים גלויות: בנתינה שלנו, בגישה שלנו, ובהתייחסות שלנו כלפי אחרים.

זה יכול להתחיל עם עצבות בלב, אבל זה חייב להסתיים עם פעולה נחושה; אחרת, זו לא חרטה אמיתית ואמונה בישוע. בדיוק כמו שחיים חדשים נוצרים מאבא ואימא, כך חזרה בתשובה ואמונה בישוע תוביל לחיים חדשים מלמעלה. חרטה אינה חזרה בתשובה. יהודה איש-קריות התחרט, אבל הוא אף פעם לא חזר בתשובה. הוא יכל ליפול על ברכיו ולהתחנן לסליחתו של אלוהים, אבל הוא לא עשה זאת. הוא פחד מפני תוצאות החטא, מה שגרם לו להחזיר את הכסף לפרושים, אבל הוא מעולם לא חזר בתשובה. במקום זאת, הוא התאבד ומת בייאוש במקום למות בתקווה (מתי כ"ז 5-8).

שיטותיו של יוחנן המטביל לא היו רגישות במיוחד, אבל אלוהים השתמש בו מאוד. ישוע דיבר על יוחנן ואמר עליו, "אמן. אומר אני לכם, לא קם בילודי אשה גדול מיוחנן המטביל, אך הקטן במלכות השמים גדול ממנו" (מתי י"א 11).

ישוע אמר כי לפני שהמשיח נכנס לתמונה, לא היה איש גדול כמו יוחנן המטביל. מה היה מיוחד ביוחנן שהפך אותו לאיש כה גדול?

יוחנן עשה את ההיפך הגמור ממה שהיה נהוג בתקופה בה הוא חי. לא היה לו אכפת מהכבוד או מהיוקרה של המנהיגות. הוא היה מודאג לגבי צדק ויראת שמיים. הוא היה מנהיג חזק בעל אופי אדיר. הוא הרגיש את הצדוקים, הפרושים, ראשי הכהנים והסופרים בכך שלא התלבש ואכל כמוהם. הוא לא התכוון להיכנע לשחיתות, ולכן חי אורח חיים פשוט: יוחנן היה לבוש שער גמלים ונהגור נהגור עור במתניו, ומאכלו חגבים ודבש היער" (מרקוס א' 6). מטרת השירות שלו הייתה "לפנות את הדרך" לפני האדון, "להכין את הדרך" ואז "לזוז הצידה".

שאלו המון העם: "אם כן, מה עלינו לעשות?" השיב להם: "מי שיש לו שתי כתנות יחלק עם מי שאין לו, ומי שיש לו מזון יעשה כן גם הוא." גם מוכסים באו להטביל. שאלו: "רבי, מה עלינו לעשות?" השיב להם: "אל תגבו יותר ממה שנקבע לכם." גם אנשי צבא שאלו אותו: "ואנחנו, מה נעשה?" אמר להם: "אל תעשקו איש ואל תגזלו, והסתפקו במשפחתכם." כיון שהעם היה שרוי בצפייה והכל מהרהרים בלבם על יוחנן שמה הוא המשיח, פנה יוחנן ואמר אל כלם: אני אמן מטביל אתכם במים, אבל בוא יבוא החזק ממני אשר אינני ראוי להתיר את שרוף נעליו. הוא יטביל אתכם ברוח הקדש ובאש. בידו קלשון המזרה לנקות את גרנו ולאסף את החטא אל האסם שלו, אך את המוץ ישרף באש בלתי נכבית." גם בדברים רבים אחרים האיץ בעם בהטיפו להם את הבשורה. אבל הורדוס שר הרבע, אשר יוחנן הוכיחו על-דבר אשת אחיו פיליפוס ועל כל מעשיו הרעים, הוסיף על הכל גם את זאת: הוא קלא את יוחנן בבית סהר (לוקס ג' 10-20).

מה זה קלשון המזרה? (פסוק 17). אנחנו לא משתמשים בהם הרבה בימים אלה. כאשר נקצרו צרורות החיטה, הם נלקחו אל ראש הגבעה, הגורן, שם הפרידו את המוץ מן החיטה באמצעות חביטות. אחר כך היו זורקים את הצרורות באוויר באמצעות קלשון המזרה, והרוח הייתה מפיצה את המוץ במורד הגבעה, ומפרידה בין החיטה לבין מה שיישרף. יוחנן מדבר על אחרית הימים, הזמן שבו תהיה הפרדה בן האנשים השייכים למשיח, ואלו שסירבו להצעת החסד שלו.

אנו קוראים על כמה שיוחנן מעריך את המשיח, ועל הערכתו הנמוכה כלפי עצמו. באותם ימים, רק משרתים בזויים היו מורידים את נעליו של אדם מסוים. יוחנן אומר שהוא לא ראוי אפילו להתיר את שרוך נעליו של האדון. השקפתו על ישוע היא מה שעושה את האיש הזה לכל כך גדול בעיני אלוהים. לעיתים קרובות מנהיג גדול עשוי להתפתות להאמין לדברים הטובים שאנשים אומרים עליו או עליה. דברים כאלה משמשים את האויב כדי לנפח את גאוות המנהיג אם יאמין להם.

עם זאת, יוחנן היה קטן מספיק כדי שאלוהים יוכל להשתמש בו. הוא היה נביא ויותר מנביא. הוא לא הלך ל"מכללת נביאי התנ"ך", לא, אלוהים הוביל אותו למדבר השקט שם דיבר איתו ואימן אותו. הייתה לו תשוקה שהייתה ניכרת על ידי אומץ ליבו. הוא עמד מול הורדוס ואמר לו שהוא מבצע ניאוף על ידי נישואים לאשתו של אחיו, הורודיה, ועל כך הוא נאסר בכלא. כמה אנחנו זקוקים לגברים ונשים כאלה בימים החשוכים הללו, המוצפים בשחיתות בקרב המנהיגות. המסר שלו היה חזק ונועז, שנועד לטלטל אנשים מתרדמה רוחנית כדי שיוכלו לראות שהם עבדים לחטא וצריכים לחזור בתשובה ולשנות את דרכיהם.

יוחנן זעזע את היהודים, כן, אפילו את המנהיגים הדתיים, בכך שדרש מהם להיטבל. סוג הטבילה שהוא עשה היה קשור בדרך כלל לכניסתם של גולים, גויים (שאינם יהודים) לעם ישראל לאחר גיור. זה תקף את הגאווה היהודית.

הם התחילו לחשוב שיוחנן הוא המשיח המובטח. תשובתו הישירה והצנועה של יוחנן הייתה "לא". "אינני ראוי להתיר את שרוך נעליו". יוחנן הרחיק את האנשים מעצמו וסיפר להם על המשיח. כאשר ישוע בא למקום והוטבל, תפקידו של יוחנן היה להעביר את קהילתו לישוע.

לְמַחֲרַת רָאָה יוֹחָנָן אֶת יֵשׁוּעַ בָּא לְקָרְאָתוֹ. אָמַר יוֹחָנָן: "הֲנִינָה שֶׁהָאֱלֹהִים הַנוֹשֵׂא חַטָּאת הָעוֹלָם. זֶה שְׂאֲמַרְתִּי עָלָיו, 'אֲחֵרִי בָּא אִישׁ אֲשֶׁר הוּא כָּבֵד לִפְנֵי, כִּי קִדְּם לִי הָיָה'. וְאֲנִי לֹא הִפְרֵיתִי, אֲבָל לְמַעַן יִגְלָה לְיִשְׂרָאֵל בְּאֵתִי אֲנִי לְהַטְבִּיל בְּמַיִם (יוחנן א' 31-29).

מעטים הגברים שיכולים לעשות דבר כזה כמו למסור את הקהילה שלהם כאשר יש להם מערך שירות כה עוצמתי. אותה גישה צריכה להיות בלבבות שלנו. המשימה שלנו היא להצביע ולספר לאנשים אחרים על ישוע, וזה מה שיוחנן עשה.

יוחנן המטביל לא היה מטיף של בשורת השגשוג. רחוק מכך. הוא לא הבטיח חיים מלאים ניצחון, ברכה מתמשכת והצלחה כלכלית. במונחים של היום, הוא עשוי להיחשב כמטיף הדוק של יום הדין. האם לדעתך היית נמשך למטיף שעשה את הדברים האלה?

- 1) יוחנן ביצע במכוון את הפגישות שלו בשדות פתוחים, הזמין אנשים לשבת על האדמה הקשה, ללא קשר למזג האוויר, אם היה גשום או שמש.
- 2) יוחנן לבש בגדים מלוכלכים משיער גמלים, והוא אכל חרקים. הוא בקושי היה ראוי להופעה בציבור או שהיה קל להתחבר אליו, אבל נראה שאנשים היו מסוקרים לגביו.
- 3) הוא לא היסס להעליב את המאזינים שלו על ידי כך שקרא להם חבורה של ילדי צפעונים וכל הזמן דיבר על המשפט ויום הדין.
- 4) הוא הביך פקידים בכירים בממשלה על ידי חשיפת סודות פרטיים מביישים שלהם. לא היה אכפת לו מלהיות פופולרי מבחינה חברתית.

תשווה בן הדרשות של יוחנן לדרשות שאנו שומעים היום. זה פלא שאנשים בכלל באו לשמוע אותו, אבל הם באו! רוח ה' הייתה עליו, והכינה דור של אנשים שהביאו לעולם את מלכות האלוהים. יוחנן היה קול במדבר שזעזע את תפיסת האמת והצדק של האנשים. כיצד אתה חושב שהיית מגיב אם היית נחשף ללימוד שלו? היו אנשים שהגיעו למסקנה שהוא מטורף, ושאינו לו שום דבר חשוב להגיד.

הוא הבהיר נקודה חשובה. בעיניהם, יהודי היה פטור ממשפט רק בגלל היחסים המיוחדים שהיו לו עם אלוהים. על פי יוחנן, זה לא היה מספיק להיות צאצא של אברהם. יוחנן המטביל קרא לאנשים ליצור קשר אישי עם אלוהים. הוא הצביע על הדרך אל ישוע, שלא רק הראה לנו את הדרך אל האב, אלא פילס את הדרך בשבילנו כדי שנוכל להיות במערכת יחסים עם האב.

תפילה: אלוהים, תן לי את הרגישות לשמוע כשאתה מדבר, ללא קשר במי אתה משתמש כדי לחשוף את האמת שלך. תן לי להסיר במהירות כל דבר בחיים שלי שמחזיק ועוצר אותי מללכת אחריו. עזור לי תמיד להצביע על הדרך אל ישוע כמו עבדך יוחנן.

קית' תומאס
דוא"ל: keiththomas7@gmail.com
אתר אינטרנט: www.groupbiblestudy.com

